

Kramp-Karrenbauer na czele CDU

Anna Kwiatkowska

Na zjeździe CDU w Hamburgu wybrano nową przewodniczącą partii. Została nią Annegret Kramp-Karrenbauer, która w drugiej turze uzyskała 517 głosów delegatów, pokonując Friedricha Merza (482 głosy). Kramp-Karrenbauer ma 56 lat, pochodzi z wielodzietnej rodziny. W 2009 roku została ministrem pracy, rodziny, polityki socjalnej i sportu Kraju Saary, a w 2011 premierem landu (ok. 1 mln mieszkańców). W 2011 roku jako pierwsza kobieta objęła stanowisko przewodniczącej CDU w Kraju Saary. Od 1981 roku należy do CDU, w tym młodzieżowej organizacji CDU Junge Union. Od 2001 roku jest jedną z pięciu wiceprzewodniczących Unii Kobiet (Frauen Union) w ramach chadecji. Od 2010 roku zasiada w prezydium CDU, a 26 lutego 2018 roku została wybrana na sekretarza generalnego CDU z najlepszym wynikiem w historii partii (98,87%). Annegret Kramp-Karrenbauer jest katoliczką, publicznie odwołującą się do swojej wiary, członkinią Centralnego Komitetu Niemieckich Katolików. Głównym atutem Kramp-Karrenbauer są jej doświadczenie polityczne, zdolności przywódcze i umiejętność prowadzenia skutecznych kampanii wyborczych. Jako premier Kraju Saary, dała się poznać jako skuteczna organizatorka w kryzysie migracyjnym, a także polityk sprawnie reagujący na afery, które pojawiały się w trakcie sprawowania przez nią urzędu (m.in. dotyczące niedoszacowania kosztów budowy landowego muzeum w Saarbrücken). Atutem i zarazem obciążeniem wizerunku Annegret Kramp-Karrenbauer jest postrzeganie jej jako kontynuatorki polityki kanclerz Angeli Merkel.

Komentarz

- Zwycięstwo Kramp-Karrenbauer oznacza zmianę stylu zarządzania partią. Już jako sekretarz generalna CDU (od lutego 2018 roku) pobudziła wewnątrzpartyjną debatę oraz zapowiedziała uwzględnianie postulatów ugrupowania w pracach rządu w większym stopniu, niż miało to miejsce w okresie przewodnictwa Angeli Merkel. Partia będzie zarządzana w sposób bardziej kolektywny, a jednocześnie współpraca z kanclerz powinna układać się harmonijnie; Kramp-Karrenbauer została przez Merkel namaszczona na następczynię. Nie jest wykluczone, że w połowie kadencji kanclerz zrezygnuje ze stanowiska na jej rzecz, dając przewagę nad pozostałymi kandydatami i partiami przed kolejnymi wyborami do Bundestagu w 2021 roku.
- Pod przywództwem Kramp-Karrenbauer CDU wzmocni swój konserwatywny profil. W swoich poglądach na rolę rodziny lub prawa homoseksualistów nowa przewodnicząca jest bardziej konserwatywna niż Angela Merkel. Była przeciwna zrównaniu statusu

małżeństw homoseksualnych z heteroseksualnymi. Sprzeciwia się utrzymaniu możliwości posiadania podwójnego obywatelstwa dla dzieci pochodzących z rodzin imigranckich, urodzonych w Niemczech i postuluje wprowadzenie konieczności wyboru obywatelstwa. Chce także utworzenia rocznej służby społecznej (w miejsce zlikwidowanego poboru do wojska) dla wszystkich osób mieszkających na stałe w RFN, w tym dla uchodźców o różnym statusie. Ma to związać obywateli i ewentualnych przyszłych obywateli z państwem niemieckim.

- Kramp-Karrenbauer w polityce gospodarczej reprezentuje socjalne skrzydło chadecji. Postuluje reformę podatków polegającą na odciążeniu klasy średniej. Opowiada się za podwyższeniem płacy minimalnej, zwiększeniem obecności kobiet w gospodarce, również poprzez ustawowo narzucone parytety. Jednocześnie zapowiedziała dążenie do zachowania równowagi budżetowej.
- W polityce energetycznej Kramp-Karrenbauer postuluje utrzymanie przez Niemcy celu, jakim jest redukcja emisji gazów cieplarnianych, popiera rozwój odnawialnych źródeł energii oraz transformację energetyczną w transporcie, budownictwie i rolnictwie. Do gazociągu Nord Stream 2 ma stosunek bardziej krytyczny niż obecna kanclerz. Uważa, że choć wycofanie poparcia Berlina dla projektu byłoby krokiem zbyt radykalnym politycznie, możliwe byłoby zmniejszenie ilości gazu przesyłanego budowanym gazociągiem. Podkreśla konieczność utrzymania tranzytu gazu przez Ukrainę.
- Kramp-Karrenbauer jest debutantką na międzynarodowej scenie politycznej. Dotychczasowe główne kierunki polityki zagranicznej chadecji zostaną zachowane. Można się spodziewać, że nowa szefowa CDU będzie dążyła do zacieśniania współpracy z Francją (m.in. jako pierwsza z kandydatów poparła plan Macrona dotyczący utworzenia armii europejskiej) i będzie bardziej otwarta na reformowanie strefy euro, choć jej poparcie dla głębszej integracji strefy euro nie będzie oznaczać zgody na uwspólnotowanie długów i będzie ograniczone przez silny w CDU opór wobec głębokich reform. Kramp-Karrenbauer uznaje konieczność poprawy uzbrojenia Bundeswehry i jest za stopniowym zwiększaniem budżetu obronnego RFN do 2% PKB.
- Wobec Rosji nowa przewodnicząca CDU postuluje zachowanie sankcji, a po wydarzeniach na Morzu Azowskim rozważała zasadność wprowadzenia blokady morskiej w UE dla statków rosyjskich stacjonujących na tym morzu. Sprzeciwia się także powrotowi Rosji do G8 tak długo, jak długo będzie prowadziła ona działania wojenne na Ukrainie. Krytykuje USA za politykę migracyjną i protekcyjizm, postuluje jednocześnie intensyfikację współpracy z poszczególnymi stanami kosztem Waszyngtonu. Podkreśla, że USA to nie tylko administracja prezydenta Trumpa, ale również „silne instytucje i czujne społeczeństwo obywatelskie”.
- Annegret Kramp-Karrenbauer nie wypowiadała się na temat Polski. Ze względu na swoje doświadczenia prywatne i zawodowe będzie szukać głównie współpracy z Francją. Niewykluczone, że będzie to odbywać się również kosztem Europy Środkowej (np. w kwestiach budżetowych UE). Kramp-Karrenbauer może być skłonna do łagodzenia krytyki pod adresem państw Grupy Wyszehradzkiej w sprawach dotyczących polityki migracyjnej. Popiera system „elastycznej solidarności”, który interpretuje jako zaangażowanie państw UE we wszystkie jej działania, ale z różną intensywnością: „w

przypadku Węgier mogłoby to oznaczać, że przyjmą np. chrześcijan z obszarów zagrożonych”.

- Trwałość obecnego rządu RFN zależy nie tylko od nowej przewodniczącej CDU, lecz także od stanowiska SPD, która może podjąć decyzję o zerwaniu koalicji. W trakcie kampanii przed wyborami na przewodniczącego CDU socjaldemokraci wypowiadali się o Kramp-Karrenbauer dużo łagodniej niż o jej kontrkandydatach. W Kraju Saary współrządziła ona z socjaldemokratami i zna osobiście dużą część działaczy tego ugrupowania. Z jednej strony ułatwi to pracę wielkiej koalicji, z drugiej zaś strony nie pozwoli na nowo zdefiniować linii podziału pomiędzy CDU a SPD; jej brak przyczynia się do zacierania różnic programowych między tymi partiami, co szkodzi obu ugrupowaniom, zwłaszcza SPD. W przypadku wyjścia SPD z rządu dojdzie do zmiany kanclerza i utworzenia nowej koalicji, w skład której weszłoby prawdopodobnie Zieloni i nieprzychylni Kramp-Karrenbauer liberałowie z FDP (zerwała z nimi koalicję jako premier Kraju Saary). Gdyby utworzenie nowej koalicji nie powiodło się, dojdzie do rozpisania przedterminowych wyborów, co byłoby korzystne dla Zielonych odnotowujących od kilku miesięcy rekordowe poparcie w badaniach.